

Mlado Jutro

Št. 51.

V Ljubljani, dne 17. decembra

1939

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

Povest iz dobe, ko je Tekumze štel 12 let
Napisal Fric Steuben

Dvojni orel je kar vpil te besede. Tekumze ga je debeol pogledal. Nato je rekel:

— Tekumze je Savan Gorski lev je njegovo znamenje in vaše znamenje! Mzepasé se imenuje njegov rod. Nočemo se boriti zoper svoj narod. kajti izgubljen in pogubljen je, kdor to poče-

krvi. Mi lahko svarimo šavanski narod.

Dvojni ores se je vsedel. Rekel je:

— Le govori. Gorski lev, le poskočil

— Tedaj čujte, kaj hoče Tekumzel

Naš brat Brzonožec in naša sestra Bela bojevnika puščica naj bi umrla, ker so morili drugi, ki niti niso njenega rodu. Mi ju bomo varovali. Rod mladih gor-

nja. Vsi vemo, kaj se je zgodilo s Crnim orlovskim krilom, ki je pobegnil k Čirokom in je bil od njih sprejet, ker so sočustvovali z njim. Toda nihče izmed njih mu ni dal sedeti ob svojem ognju. Crno orlovsko krilo se je vrnil, bil je mračen večer, nenadno je stal med nami, prekel je sebe in svoje dejanje in si je sam zabodel nož v srce. Toda nihče nas ne more ovirati, da ne bi dali življenja za tiste, ki so naše

skih levov ju sprejema v svoje vrste. Pili bomo njuno kri in onadva naj pijeta našo kri!

Mesečev prijateljček je poskočil. Navdušeno je vzkliknil:

— Da, to se naj zgodi!

Mali lovec pa je blaženo pogledal Belo puščico, ki mu je bila tako hudo všeč. Bil je pripravljen umreti za njo ali z njo. Tudi drugi so odobraval Tekumzejeve besede. Razumeli so ga.

Kdor je član krvne bratovščine lahko zahteva, da ga usmrtilo skupno z novima prijateljkoma in njegova prošnja mora biti uslišana. Kdo pa more verjeti, da bi usmrtili Tekumzeja, ki je velika nada vsega rodu, nadalje Dvojnega orla, ki je Kornstalkov sin, ali Malega lovca, ki se le še med njimi tako imenuje, medtem ko ima med rodом že bojevnško ime! Kdo bi le mogel verjeti, da bo lastni rod usmrtil te tri mlade junake in njihove ostale tovariše da bi si ohladil maščevanje za zločin njihovih belih mož?

Ze res. Usnjena ustnica je zmožen vsega, ker je slep in gluх v bridkem žalovanju za svojci. Toda ostali glavarji? Zdaj je stanovitnost potrebna bolj kakor kdajkoli. Da, pripravljeni se umreti, če je treba. oči jim žarijo. Biti junak, to je pač hrepenenje vseh teh mladeničev, kajti rdeči narod nikogar ne časti tako kakor junake. Hočejo biti kljub mladosti zgledni junaki.

Ko je Tekumze videl, kako mu vsi pritrjujejo, je stal ponosen in vesel sredi kroga. Sonce je razlivalo svojo blagodejno luč po mladih, zagorelih, polnagih fantih. Ob Tekumzejevih nogah je stal njegov puma, gorski lev, visoko je vzbočil hrbet in osmegnil svojo glavo ob kolnih svojega mladega gospodarja. Tekumze se je sklonil, dvignil je leseno skodelico s tal, ponudil jo je Malemu lovcu, ki je pohitel k reki in do polovice napolnil z vodo. Potem je prinesel posodico Tekumzeju nazaj. Tekumze je vzel nožiček izza pasu, zbedel se je z njim v levico, držal je skodelico pod rano in pustil, da je kri kapljala vanjo. Potem je šel naokrog. Mali lovec je držal skodelico, Tekumze je vsakomur lahko vrezal v roko in kri tega in onega tovariša je kapljala v vodo. Poslednja sta prišla na vrsto Gašper in Lenka. Z njima je bilo storjeno enako, kakor z drugimi. Tako je bila torej kri vseh pripadnikov Rodu gorskega leva v skodelici. Takumze je z odprtim nožem nekajkrat pobrodil in pomešal po rdeči tekočini, potem je stopil sred kroga, visoko je dvignil skodelo in je dejal z vzvišenim glasom:

— Nanabočo, veliki bojevnik, zaščitnik svojih otrok, glej, kaj store mladi gorski levi!

Obrnil se je k prijateljem:

— Dvignite se, bratje, prijateljski bojevniki!

— Pijemo lastno kri, da zmešamo med seboj v lasnih žilah kri Tekumze-

vevo, Dvojnega orla Volčjega sinu, Mešečevega prijatelja, Fanta z drevesa, Letečega oblaka Malega lovca, Brzonožca in Bele bojevnške puščice. Poslej bomo fratje iste krvi. Nevarnost enega je nevarnost vseh ostalih zmag. enega izmed nas je zmag vseh drugih. Smrt enega izmed nas bodi tudi smrt nas vseh. Kajti mi smo bratje iste krvi!

Tekumze je dvignil skodelico k ustam in je srebnil.

— Kakor smo rekli, tako bodi!

Vsako je pil in izgovoril te besede. Brzonožec in Puščica prav tako kakor sedem šavanskih mladeničev. Ostalo je še nekaj kapljic v skodelici Tekumze in postavil skodelico pred gorskega leva. Ta je posrebral vse do zadnje srage in obližnil skodelo s svojim dolgim tankim jezikom. Nato je dolge in glasno zazehal. Strmel je z zelenimi mačji očmi čez reko. Naenkrat se je pogнал proti deblu platane, splezal je avzgor in izginil med košatim vejevjem, da bo gori neke na zajetni veji prespal beli dan.

Tam gori v taborišču je že donel glasnikov boben. Vabil je k velikemu zborovanju. Mladičiči Rodu mladih gorskih levov so se odpravili. Šli so drug za drugim. Prvi je stopal Tekumze, za njim Gašper, potem Lenka. Mali lovec je bil poslednji.

V taborišču je bilo vse napeto. Vsak se je požuril, širni prostor, namenjen za zborovanja, se je kmalu napolnil. Rodovi so posedli tista mesta, koder so do njih prišli. Čilakati so napolnili ves vzhodni del, ostali oddelki so zasedli prostore proti severu, zapadu in jugu. Bojevniki so sedeli v prvih vrstah, za njimi žene, fantje, v poslednji vrsti dekleta in čisto majhni otroci. Pred vsakim rodом sedeli starejšine in bojni poglavarji.

Pred Čilakati, daleč spredaj na prostem, kjer so ga mogli vsi videti, je sedel Kornstalk na lesenem stolu. Poleg njega je stal glasnik z velikim bobnom. Zdajci so poklicali Gašperja in Lenko. Prišel je po nju mlad bojevnik, njegov obraz je bil sočuten. Bela otroka sta bila na smrt blede. Komaj, komaj sta se držala pokonci. Tekumze, ki je sedel poleg njiju, je vstal. Rekel je obema:

— Pojdita!... In verujta v našo prigo-

(Dalje prihodnjik)

GRBINC JOZE:

Hribarjevi z Jelenja

»Križaj zamahne z roko, pa ne reče nič Hribarica začuti da skriva pred njo nekaj strašnega. »Povej, Križaj, za božjo voljo kaj je z našimi!«

Križaj molči, pa pojasni eden izmed reševalcev: »Hribar je bil na delu na koncu rova. Do tja še ne morejo, ker jim zapira pot dolga plast zrušene zemlje, ki je zaprla rov. Molite, da bi bil vaš še živ, ko bodo prišli do njega.«

14.) Hribarju odrežejo nogo

Reševalci so hiteli s kopanjem na vse kriptle, da so prišli čim prej do zakopanih tovarišev. Bledi, izmučeni so nesrečniki vdihnili vase rešilni sveži zrak, ko so prebili sovražne stene. Hribar je zastokal, ko so ga hoteli odnesti iz jame.

»Boli!«, je zatarnal in pokazal na nogo.

Ko so prinesli Hribarja z rova, je žena z obema otrokoma dvignila roke hvaležno proti nebu. »Hvala ti sveta Barbara naša priprošnica, da je prišel naš oče živ iz rova.«

Z rešilnim avtom so tako kakor ostale, tudi Hribarja prepeliali v bolnišnico. Zdravniki so ga vestno pregledali in ugotovili, da mu je padajoče tramovje zdrobilo desno nogo.

Več tednov je ležal v bolnišnici in ko jo je zapustil, je bil brez desne noge. Morali so mu jo odrezati in odtlej so mu za nadomestek nadeli leseno nogo. »Tale proteza na bo za spomin na nesrečo... je dejal sobolnikom.

»Da si prišel le živ iz nesrečne jame,« ga je tolažila žena in ga pogladila po izgaranem obrazu.

15. Izgubljena aktovka

»Zdaj nimamo tu ničesar več iskati!« so se odločili Hribarjevi in sklenili, da se vrnejo čimprej domov na Jelenje. Zaradi nezgode so priznali ponesrečenemu Hribarju pokojnino ali kakor ji pravijo na Vestfalskem »rento«.

Hribarjevi so preračunali, da jim bo s prihranki in z rento za izgubljeno nogo dovolj, da si uredijo dom na Jelenju in dokupijo še nekaj zemlje. Čeprav nesrečni zaradi pohabe ljubelega očeta, so bili vsi štirje izredno srečni, da se jim odpira pot v domovino.

Niti v najboljši srečni in sladki sanjah ni nihče ne pričakoval tega, kar

se je nekaj dni potem primerilo Hribarjevemu Francetu.

Hribarjev fant je odnesel v rudniško pisarno neke listine in zdravniška potrdila zastrar, očetove odpustnice. France se je seveda dobro spoznal po ulicah obširnega rudarskega naselja. Kakor črna ploskev se je vlekla široka asfaltna cesta skozi obsežno pokrajino, ki je bila vsa osivela zaradi dima in prahu. V trenutku, ko je Francelj hotel prečkati križišče sredi naselja, je privozil avto in se ustavil. Neki gospod je izstopil iz avta. Prijazno se je poslovil od gospoda, ki je sedel za volanom. Tudi Francelja je prišla tedaj radovednost, da je obstal in opazoval, kako bo vozač pognal svoje vozilo. Za pešca, ki je izginil v neko bližnjo hišo France ni dosti maral. Izgubil ga je brž iz pogleda, ko pa je mali avto švignil dalje je tudi Francelj pretekel asfaltirano cesto.

»Križ božji! Kaj na je to!«, se je prestrašil Hribarjev. Na mestu kjer je stal ponreje avtomobil, je ugledal zdaj veliko lepo črno aktovko.

»Bržkone je padla iz avta,« je uganil Francelj.

Nikogar ni bilo v bližini in Francelj jo je kar sam dvignil s tal.

»Ta na najbrže prenaša žeblice,« je menil Francelj, videč, da je aktovka izredno težka. Tudi pomahal je z njo in res je v njej zaropotalo.

»Hudika! Menda v aktovki vendar ni denar?« se je Francelj ustrašil.

16. Mali Jugoslovani Francelj je poštenjak

Sučje in težka pa ugotovi, da mora biti v torbi res polno denarja.

»Kaj naj storim z denarjem?« »Joj, ko bi ga imeli toliko mi, pa bi lahko kupili vse Jelenje in še kaj v soseski,« je pomislil Francelj.

»Aha, me že zapanjuje hudobni duh!« se je ustrašil Francelj.

»Pri priči moram oddati denar v roke tistemu, ki ga je izgubil.«

Fant premišljuje, kaj naj bi storil z najdeno aktovko. Če bi jo odnesel domov, bi ga znali osumiti, da jo je hotel skriti.

Odloči se, da stopi v rudniško pisarno, kamor je bil namenjen s potrdili,

in pove tam, kar je našel, in bo tudi oddal torbo.

Ni napravil sto korakov, že ugleda da se vrača mali, črno pleskani avto. ki bi znal biti tisti, ki je izgubil popreje denar. Za avtom je privozil policijski motor s prikolicco.

Francelj dvigne roko.

Mali avto švigne mimo, ne da bi opazil fanta z dvignjeno desnico Videč, da bi mu znal uteči, pa dvigne Francelj tudi pred policijsko prikolicco roko in močno zavpije. Trenotek nato zacvilijo zavore in policista ustavi ta svoje vozilo.

Francelj pove brž v čisti nemščini. — tisto leto, ko so bili na Nemškem se je seveda naučil tudi nemščine tako, da jo je obvladal v pismu in govoru. Obema policistoma pove, kaj se mu je primerilo in kako je našel avtkovko in v njej menda precej denarja.

»Tako je mladi mož!« priklma eden izmed policistov. Pravkar sva vozila z rudniškim blagajnikom, ki je ob povratku v urad pograbil svojo avtkovko in v njej dva milijona nemških mark.

»Joj«, se ustraši Francelj in porine avtkovko v roke policistu, kakor bi ga zaradi tolikšne vsote močno spekla.

V tistem se je vrnil tudi mali črni avto, ki je popreje odbrzel kar dalje, ko pa je videl, da mu ne sledita več policista se je vrnil po nju nazaj.

Presrečen je bil rudniški blagajnik, ko je zvedel, da je našel izgubljeni denar poštenjak in da ga zdaj ima že v rokah.

»Fant, to ne bo zastoj!«, ga potrep-lje blagajnik.

Policista sta obrnila svoje vozilo mladega Hribarja pa je naložil kar sam rudniški blagajnik v svoj avto in so krenili v pisarno.

Napravili so zapisnik in Hribarjevu Francelju so priznali visoko najdenino. Po 15% so mu priručnali in fant je dobil za svoje pošteno dejanje kar tri sto tisoč nemških mark.

Francelj je prebledel sorva od strahu, potem pa pordel od sreče, ko so mu povedali, kolikšno nagrado dobi za svoje poštenje.

Rudniški ravnatelj, ki je medtem zvedel vso zadevo, je izrekel željo, da bi rad sam spoznal očeta in mater poštenega fantiča. Ukazal je svojemu uradniku, da je z najlepšim avtom odhitel tja v delavsko kolonijo poiskat Hribarjeve.

Vsa trojica: Hribar, Hribarica in Pepca so zadrželi od strahu, ko se je ustavilo pred hišo elegantno vozilo in je izstopil iz nje rudniški uradnik in pozval vso trojico k gospodu ravnatelju.

»Čemu vendar?« so izrekli vsi trije v strahu.

»Gospod ravnatelj in vaš Francelj vas pričakujejo.«

»Kaj je neki naredil ta smrkavec?« e je razburil Hribar.

Odnoslanec je povedal potem vse kako je našel Francelj izgubljeno torbo in jo pošteno oddal v prave roke.

Sedli so nato v avto in odbrzeli do pisarne. Tam je gospod ravnatelj slavil malega poštenjaka in povedal da mu pripada bogata naidenina. Nato so izplačali denar Očetu Hribarju so se tresle roke, kakor šiba na vodi, ko je jemal denar v roke, mati Hribarica pa je kar glasno zajokala, ko je videla, kako so niemu Francelju bogato po-plačali oštenie.

Popoldanski listi pa so že prinesli dolga poročila o malem poštemem Jugoslovenu in v vseh listih so bile slike Hribarjevega Francelja na tudi slike vseh štirih Hribarjev. Vrhu članka pa je bil debel naslov:

300 000 nemških mark za poštenje.

Teden dni srečnih načrtov je sledilo ori Hribarjevih. Medtem so si uredili vse za povratek. Zvedeli so, da zdaj pri njih ne bo pomanjkanja in ne skrbi.

Vnrili so se domov in na postaji jih je spet pričakoval sosed Bonča, ki jim je medtem skrbel za domačijo.

»Tudi tebi ne bo manjkalo zdaj denarja.« mu je razkril Hribar in razložil, kako je dvignil Francelj dober glas jugoslovenskega delavca in si zaradi poštenosti prislužil denarja, kakor ga drugi ne more na noben način. Hribarjevi so dokupili zemlje, živine, in najeli hlapca in dekle. Presrečni so uživali novo življenje v domačem kraju.

(Konec)

Drago H. — dijak:

Zračna zgoščevalka

V majhnem avtomobilčku se je nekoč pripeljal tujec, s svojo ženo, v majhno kmečko vas. Gledal je, da bi na kaki hiši zagledal tablo z napisom kakega mehanika, ali kake mehanične delavnice, toda tega ni dočkal.

Ko se je že naveličal iskanja, je ustavil avto in vprašal mimoidočega kmeta v čisti slovenščini, kakršne se je naučil iz knjig: »Ali je mogoče kje v vasi dobiti zračno zgoščevalko? Kolo avtomobila je namreč čisto prazno.«

Kmet, ki ni vedel, kaj bi pomenila tista učena beseda, je tujega gospoda nekaj časa začudeno gledal, nato pa mu je rekel, naj počaka in odšel proti občinski hiši, medtem ko je tujec nekaj časa stal zunaj, nato pa zlezal v avto k ženi in čakal —

Medtem pa se je v občinski hiši vršil važen posvet. »Občinski gospoda, kakor so imenovali kmetje upravitelja vasi, je sedel za mizo, na kateri je bilo vse polno raznih knjig in papirjev, poleg njega pa je spoštljivo stal kmet, katerega je tujec ogovoril.

Kmet si ni dobro zapomnil, kaj je rekel tujec. Zračno »goščevalko« je imenoval »občinskemu gospodu« tisto učeno stvar, zaradi katere je ta prebrskal že vse knjige, kolikor jih je premogel, pa še vedno ni vedel, kaj bi bilo tisto.

Končno se je učeni mož spomnil: mogoče pa je kmet napačno zastopil in, da je tujec hotel »maševalko«? Najbrže bo tako. Toda čemu mu bo? — Vseeno je »občinski gospod« napisal na listek nekaj besed in rekel kmetu, naj ga hitro nese tujcu. Kmet je skočil in bil naenkrat na cesti, toda tujca z avtomobilom ni bilo nikjer.

Tujec na cesti je čakal, čakal, toda nič ni dočkal. Naveličal se je končno tega čakanja in se odpeljal počasi naprej po vasi, da bi našel vsaj kako trgovino.

In res mu je bila to pot sreča mila; zagledal je trgovino, toda, ko je hotel stopiti vanjo, je zaslišal za seboj kričanje; bil je kmet, katerega je preje nagovoril, in ki je zdaj na vso moč tekel po vasi in mu nesel listek od »občinskega gospoda«. Tujec je vzel listek in ga prebral. Glasil se je: Ma-

ševalko dobite pri župniku v župnišću,

občinski odbor.

Tujec, misleč, da se je on zmotil, ko je rekel zgoščevalka mesto »maševalka«, se je zahvalil kmetu in se odpeljal proti, daleč vidni cerkvi.

V župnišću je ravno med vratmi srečal župnika, ki je bil nekam namenjen, in ga vprašal, če bi tu lahko dobil »maševalko«. Župnik je debelo pogledal in ga vprašal za kaj mu bo. »Za kolo »pri avtomobilu«, mu je odgovoril ta. Župnik je še bolj začudeno pogledal, a po »maševalko« je šel vseeno.

Čez nekaj časa se je prikazal skadilnico v roki in jo pomolil tujcu, toda ta je odstopil ne da bi jo vzel. Oba moža sta gledala drug drugega bolj začudeno v sitnem položaju. Končno je spregovoril tujec, ki je uvidel, da je imel le on prav, ko je rekel zračna zgoščevalka: »Je to maševalka?«

»Da, to je maševalka,« je odgovoril župnik. In tedaj je tujec bruhnil v smeh in za njim še župnik. Oba sta se nasmejala —

»Zakaj se smejete?« je vprašal čez nekaj časa župnik, a tujec je dejal: »Zakaj se pa vi?«

Tako še dolgo ne bi prišla na čisto, da ni povabil župnik tujca in njegovo ženo na večerjo, pri kateri je izvedel, da župnik nima »pumpe«, kakor rečejo oni tisti učeni stvari, katero je tujec imenoval zračno zgoščevalko, ampak, da se je vršila mala pomota.

* »maševalka« je domač izraz za kadilnico.

Jesen je zdaj

Jesen je zdaj
in mrzel veter brije;
počasi list za listom pada,
nič več prijazno sonce nam ne sija.
Svinčeni, mrtvi so zdaj dnevi,
jesen nam mrka že kraljuje,
čez pusto letajo poljano vrane
in vrba se v potoku kalnem ogleduje.

Vse strto je, uničeno povsod,
a v zemlji čaka novo že življenje;
ko pride spet pomlad cvetoča,
pozabljeno jesensko bo trpljenje.

Berčič Janko, dijak.

KAN-BOSILEN:

Deček in veter

(Iz bolgarščine prev. K. Špur—St. Atanasov)

Matj je rekla sinčku:

»Sinko, vzemi skledo! Pojdi v sobo! Prinesi mi moko, da zamesim kruha!«

Deček je vzel skledo. Odšel je v sobo. Napolnil je skledo z moko in se vrnil na dvorišče.

Zapihal je veter — in razpihal moko.

Deček se je vrnil v izbo. Spet je napolnil skledo. Stopil je na dvorišče. Zapihal je veter. Spet je odnesel vso moko iz sklede.

»Nak, ne bo po tvojem!« je zavpil deček in se v tretje vrnil po moko. Stopil je na dvorišče. Zapihal je veter in skleda je ostala prazna.

Deček je odložil skledo, in se zapodil za vetro.

Bežal je, bežal — in ga dohitel.

»Hoj veter!«

»Kaj je?«

»Daj mi moko!«

»O, dečko, ali drži veter moko v rokah? Ker pa si že tu, te ne bom pustil praznih rok. Vzemi tale ort. Ko mu boš rekel: »Prt, daj mi jesti!« — se bo sam razprostrl. Vsaka jed, ki si je boš poželel, bo stala brž pred tabo.«

Deček je vzel prt. Poslovil se je od vetra. Gre in si misli: »Ali je res, kar je pripovedoval veter? Ali se ni lagal. Preizkusil bom.«

Razprostrl je prt in rekel:

»Prt, daj mi med in maslo!«

Namah so stale na prt, zlate sklede medu in masla.

Deček si je zaželel novih jedi. Kar koli si je zaželel, že je stalo to pred njim. Jedel je — jedel in se nasitil. Potlej se je napotil naprej. Ni hodil dolgo — in se je stemnilo. Deček je poiskal prenočišče v krčmi.

Sedel je za mizo, razprostrl prt in rekel:

»Prt, daj mi jesti!«

Komaj je izgovoril te besede, že so stale pred njim imenitne jedi.

Ljudje v krčmi so ostrmeli. Deček jih je povabil, naj prigriznejo z njim. Bogato jih je pogostil.

»Kaj takega še nisem videl,« je rekel krčmar, »da bi te pogostil naveden ort. Kje pa si ga dobil, dečko? Ali jim nemara kje prodajajo?«

»Veter mi ga je dal.«

»Dober dar!« se je oglasila krčmarica. »Še car bi ti zavidal!«

Deček se je najedel. Spravil je prt in šel spat.

Ponoči je krčmarica zašepetala možu:

»Vzemiva dečku prt! Tako bova brez truda obogatela. »Prtič, daj jesti!« — Na Prtič, daj pijače! — Na!« — Dajala bova ljudem in pobirala denar.«

Ko je deček zaspal, je žena skrivaj stopila k njemu, mu vzela izza pasu ort in ga zamenjala s svojim.

Zjutraj se je deček poslovil. Prišel je do doma in že pri vratih zaklical:

»Mama, pogledj, kakšen ort sem ti prinesel! Veter mi ga je dal. Zdaj ti ne bo treba več peči in kuhati!«

»Kakšen prt, sinko? Pokaži!«

Deček je razprostrl po mizi prt in zaklical:

»Prt, daj jesti!«

Prt pa ni dal ničesar.

»Slišiš ort, daj mi jesti!«

Prt je ostal prazen.

Če ne maraš več dajati hrane, pa haid k vetru!«

Deček je vzel prt in jo mahnil naravnost k vetru.

»Veter, tu imaš svoj prt! Daj mi moko! Prt ne daje več hrane!«

»Zakaj ne daje več hrane, dečko?«

»Ne vem. Izpočetka je dajal, zdaj pa ne več.«

Veter je videl, kako je in je rekel: Vzemi tegale petelinčka. Ko mu poročeš: »Zanoj, petelinček!« — bo zanel in iz ust mu bodo padli cekini.«

Deček je vzel petelinčka in se vrnil. Zvečer je stopil prenočevati v isto krčmo. Ko je sedel za mizo, je rekel:

»Zanoj, petelinček!«

Petelinček je zanel: »Kikiriki-iti!« In iz ust so se mu vsuli cekini. Deček jih je nabraj in si naročil večerjo.

Ko se je najedel, je legel spat. Ponoči pa je krčmarica vzela njegovega petelinčka in mu podtaknila svojega.

Zjutraj se je deček prebudil, vzel krivega petelina in se poslovil.

Prišel je do doma in že oddaleč zaklical: »Mama, mama, glej, kakšnega petelinčka sem ti prinesel! Ko zapoje, mu iz ust padajo zlatniki. Zanoj, petelinček!«

Petelin pa je molčal.

Petelinček, zapoj!

Petelinček je molčal.

Deček ga je pograbil in zbežal k vetru

»Veter, nočem tvojega petelina! Daj mi moko! Petelin ne daje več cekinov.«

»A tako?« je rekel veter. Tu imaš palico. Ona ti bo vse uredila. Ko ji porečeš »Udari palica!« — bo začela pretepati kogar hočeš. Ko pa ji porečeš — »Dovolj palica!« — bo orenejala.

Deček je vzel palico in se vrnil. Zvečer se je spet oglašil v krčmi. Krčmar in njegova žena sta videla dečkovo palico. Mislila sta, da mora biti tudi ona čudežna. Hotela sta mu jo ukrasti.

Ko je deček zaspal, sta tiho stopila v njegovo sobo. Žena je segla po palico. Deček pa se je prebudil in zaklical:

»Palica udari!«

In palica se je začela pretepati — zdaj krčmarja, zdaj krčmarico.

»Stoj, dečko! Povej ji naj preneha! Je vpil krčmar — Vrnila ti bova prt!«

»Ojoj! Ojoj!« je vpila krčmarica. »Dovolj! Umiram! Vrnila ti bom petelinčka!«

»Palica, dovolj!« je zaklical deček.

In palica se je pomirila.

Žena je jokaje zbežala iz sobe. Prinesla je prt, prinesla je tudi petelinčka.

Deček je vzel vse in se vrnil k materi.

Že pri vratih je zaklical:

»Mama, mama! Zdaj boš videla pravi prt in pravega petelinčka!«

Deček je razprostrl prt in rekel:

»Prt daj med in maslo!«

Naenkrat so stale na prtju zlate skledice medu in masla.

»Zanoj, petelinček!«

Petelinček je zapel. Iz ust so se mu vsuli cekini.

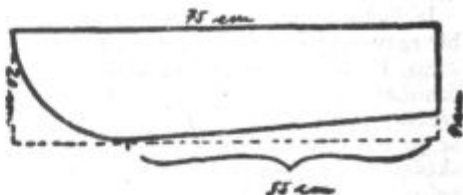
In mati in sin sta zaživela srečno življenje.

Za spretno roke

Kako si napravim sani?

Vzemi dve močni deski, dolgi po 75 centimetrov in široki po 20 cm; odméri pri vsaki od katerikoli ogla 4 cm v širino in 55 cm v dolžino. Od te točke načrtaj k nasproti ležečemu oglu četrto kroga, med točkama pa potegneš

slika 1

ravno črto, odžagaš po črti manjše dele (slika 1) in tam kjer si žagal pribiješ ozek pas pločevine. Vendar naj bo pločevina nekaj daljša, da jo zadaj la-

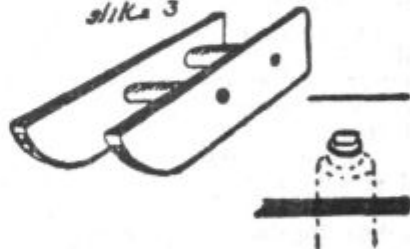

slika 2

hko upogneš in pribiješ (slika 2). Pazi, da bo pločevina gladka in napeta. Zebtje zabij močno, glavice ne smejo štrleti ven, ker bi te pri sankanju zelo

slika 3

ovirale! Zdaj zvrtaš v vsako desko dve luknji s premerom 2 cm, toda pri obeh deskah na enakih krajih! Vzemi dve močni palici, dolgi po 30 cm in s premerom 3 cm. Na koncih ju tako daleč

obreži, da ju lahko zabiješ v luknje. Ko si jih zabil, ju na moč zagozdaj! (slika 3) Zgoraj pribiješ za sedež 30 cm dolge deščice in sani so gotove.

Smučarsko kolo

Iz Švice sporočajo o zanimivi iznajdbi, razveseljivi zlasti za tisto našo mladino, ki se navdušuje za zimski šport. Smučarjem strokovnjakom se je posrečilo sestaviti smučarski »bicikel«, ki se je zlasti v slovitem švicarskem zimskošportnem središču St. Moritzu že zelo udomačil. Ta nova naprava je v bistvu podobna navadnemu dvokolesu. Ima mesto koles dvoje prav krat-

kih smučk. Sedež je nasajen na zelo močna peresa, ki ublažujejo udarce na trdem in nevarnem snežišču ter ledu. Smučarski »bicikel« doseže izredno brzino na primernem terenu. Da bi pa bil smučar — vozač kos nevarnostim, ki so zvezane z brzino, ima na prednji smučki zavoro, s katero more poljubno omejevati hitrost. Zavora je majhna lopata, ki se ob pritisku navzdol zaje v sneg ali led in tako zavira.

Listnica uredništva

Velislav — dijak: Pravljica o prvem snegu je prav dobro napisana. Na žalost je bila miklavževa številka že natisnjena, ko smo jo prejeli. Pošlji še kaj in piši le na eno stran papirja. Pozdravljen!

★

A. K. dijakinja: Zate velja isto. Vedeti moraš, da zaključimo vsako šte-

vilko »Mladega jutra« že v sredo. Za božično številko smo že obilno založeni z rokopisi. Pošlji torej take sestavke, ki ne bodo vezani na posebne praznike. Zdravlo!

★

P. T. dijakinja: Pesem o »morilcu« je tako žalostna, da res ne sodi v mladinski list. Verzi so dobri! Pošlji o pri- liki še kaj. Lepo Te pozdravljamo.

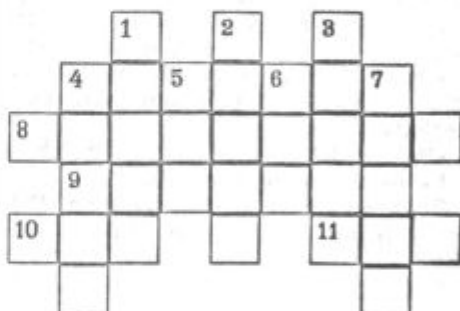
★

Ka-ma: Posem objavimo prihodnje leto. Dotlej nam pošlji kaj novega.

★

Pozor Jutrovčki! V božični številki objavimo imena nagrajencev!

Križanka

Vodoravno: 4. šolski predmet, 8. naše mejno gorstvo, 9. priimek dveh slovenskih pesnikov bratov (1. * 1895, — 2. * 1904. + 1926), 10. sorodnik, 11. dovodna, odvodna naprava.

Navpično: 1. ime judovskih kraljev, Kristusovih zatiralcev, 2. južno drevo, 3. pripadnik severnega naroda, 4. del roke, 5. oblačilni pripomoček, tudi okras, 6. ptič, 7. gibalno stikališče kosti, tudi miselni zaključek za dejanje, zadržanje.

Rešitev križanke

Vodoravno: 4. natečaj, 7. letak, 8. jeseter, 9. balet, 10. riž.

Navpično: 1. galeb, 2. petelin, 3. lak, 5. tesar, 6. Čatež.

Rešitev posetnice

»Mlado Jutro«